

JAARVERSLAG 2009

Stichting Muziektheater Hollands Diep te Dordrecht
(opgericht 27 juli 1990)

Stichtingsadres:
Singel 514
3311 HP Dordrecht
tfn. + 31 (078) 6319511
E-mail info@hldiep.nl
Website www.hldiep.nl

Inhoudsopgave:

Subsidies	p.3
Bestuur	p.3
Medewerkers	p.4
Werkruimte	p.5
Producties	p.5
Meerjarenplanning	p.7
Donateurs	p.8
Sponsors	p.8
Culturele ontwikkelingen	p.8
Contacten met derden	p.8

Subsidies

In het jaarverslag 2008 werd vermeld dat in dat verslagjaar van Rijksweg aan de stichting een subsidie was verleend uit hoofde van de deelregeling Vierjarige subsidies Podiumkunstinstituten 2009-2012 van het Nederlands Fonds voor Podiumkunsten+ (NFPK+) en dat mede daarmee een financieel gezond fundament voor de stichting was gelegd.

In 2009 heeft de Gemeente Dordrecht besloten de stichting voor de duur van het huidige Kunstenplan (dat wil zeggen tot en met 2012) jaarlijks structureel te subsidiëren met een bedrag van € 50.000, --. Op deze mogelijkheid werd in het jaarverslag 2008 reeds geduid.

Dit al geeft het vertrouwen aan van de subsidiegevers in de producties van de stichting en dat stemt het bestuur uiteraard tot tevredenheid. Er is evenwel een keerzijde. De NFPK+-subsidie betreft ruwweg 50% van het bedrag dat was aangevraagd en dat noodzakelijk is om het werk van de stichting goed te kunnen uitvoeren. Dat betekent dat nog steeds aanzienlijke fondsen geworven moeten worden om de producties daadwerkelijk te kunnen realiseren. Daarbij komt dat mogelijke subsidiegevers thans soms aangeven dat zij een voorkeur hebben hun middelen voor andere uitvoerenden te reserveren juist omdat de stichting structureel gesubsidieerd wordt. Er is in zekere zin sprake van de wet van de remmende voorsprong. Het is duidelijk dat gezien deze omstandigheden de fondsenwerving nog steeds de nodige aandacht en forse inspanningen (van de medewerkers) van de stichting vergt.

Bestuur

Per 1 januari 2009 was het bestuur als volgt samengesteld: (toetredingsdatum)

P.W. van Baal, voorzitter	(1/9/03)
E.M.F. Leblay, secretaris	(1/1/01)
C. Ravenhorst, penningmeester stichting + producties	(1/5/08)
R. Glimmerveen	(8/6/05)
A.C. Goedegebuure	(14/3/06)
A. Venema	(1/9/03)
A.A.H. Verkerke	(1/9/02)

Gedurende het verslagjaar is het bestuur 8x in vergadering bijeen geweest (18 februari, 25 maart, 20 april, 19 mei, 24 juni, 28 september, 9 november en 14 december).

Christine Ravenhorst heeft moeten besluiten de functie van penningmeester neer te leggen. Zij is tot genoegen van het bestuur bereid gevonden als bestuurslid aan te blijven. Rob Glimmerveen heeft zich bereid verklaard de functie van penningmeester van Christine over te nemen.

Al geruime tijd heeft het bestuur onderkend dat het kennis op het gebied van marketing ontbeert (vergelijk hetgeen hierover werd vermeld in het Jaarverslag 2008 onder het kopje: Sponsors). Het prijst zich derhalve gelukkig dat het middels de stichtingen Kunst en Zaken en Binoq respectievelijk Manja Costermans en Attie Visser-Taberima als bestuursleden heeft kunnen benaderen. Beide vrouwen zijn afkomstig uit het bedrijfsleven, hebben ervaring op marketinggebied en beschikken over een landelijk netwerk; bovendien hebben zij affiniteit met kunst en cultuur. Na een wederzijds tot tevredenheid verlopen kennismakingstijd zijn Manja en Attie op 14 december als bestuurslid toetreden.

In het verslagjaar is een aftredingschema voor de bestuursleden opgesteld. De statuten bepalen dat een bestuurslid 4 jaar in functie kan blijven en tweemaal herbenoembaar is (een zittingstermijn van maximaal 12 jaar derhalve).

De Code *Cultural Governance* (met principes en “*best practice*”-bepalingen op cultureel vlak) blijft aandacht krijgen van het bestuur. Nadat in 2008 was besloten tot “een bestuur op afstand” is in het verslagjaar gewerkt aan een directiereglement. Deze werkzaamheden zijn nog niet afgerond.

Het voorgaande heeft tot gevolg dat het bestuur 1 januari 2010 bestond uit:

	(toetredingsdatum/aftredingdatum)	
P.W. van Baal, voorzitter	(1/9/03)	(1/9/11)
E.M.F. Leblay, secretaris	(1/1/01)	(1/1/13)
R. Glimmerveen, penningmeester stichting + producties	(8/6/05)	(8/6/13)
M. Costermans	(14/12/09)	(14/12/13)
A.C. Goedegebuure	(14/3/06)	(14/3/10)
C. Ravenhorst	(1/5/08)	(1/5/12)
A. Venema	(1/9/03)	(1/9/11)
A.A.H. Verkerke	(1/9/02)	(1/9/10)
A. Visser-Taberima	(14/12/09)	(14/12/13)

Medewerkers

Zoals aangekondigd in het jaarverslag 2008 heeft het bestuur (per 25 maart) afscheid moeten nemen van zijn zakelijk leidster, Carola Heeremans. In korte tijd (ruim een jaar) was een goede samenwerking met Carola ontstaan. Zij heeft zich bekwaam en zorgvuldig van haar taken gekweten, waarbij met name het opnieuw opzetten van de administratie van de stichting en het opstellen van de 4-jarige begroting voor de NFPK+-subsidie (een omvangrijke en voor de stichting belangrijke klus) niet onvermeld mogen blijven.

In de vacature van Carola is voorzien door de benoeming van Lidwien Hupkens als zakelijk leidster (per 1 april). Zij is in de in december verzonden Nieuwsbrief al voorgesteld. Hier zij vermeld dat Lidwien (afgestudeerd juriste) in Utrecht haar carrière is begonnen als productie leider en programmeur van theaterproducties bij Theater Kikker. Vervolgens heeft zij in Rotterdam gewerkt en was zij in de jaren 90 organisator van diverse grote publieksevenementen zoals Theaterpark Hoboken en de Wereldhavendagen. Daarna was zij in Breda directeur van de viering 750 jaar Breda. Thans vervult zij via een eigen bureau freelance culturele en commerciële opdrachten. Lidwien is met haar neus in de boter gevallen: zij is middenin de grote productie De Waterman met haar werkzaamheden begonnen, en heeft zich daarbij van grote waarde getoond.

De stichting zoekt thans naar een administratiekantoor om de dagelijkse boekhouding te verzorgen. Dit in het kader van een steeds voortschrijdende professionalisering. Bovendien zijn deze werkzaamheden niet meer te verenigen met de zakelijke leiding.

Het bestuur is voorts ook dit jaar bijgestaan door de nodige medewerkers. Genoemd worden Cilia Hogerzeil (directeur/artistieke leiding en dé motor achter de activiteiten van de stichting), Willem Raaijmakers (productie leider/facilitair beheerder MHD Energiehuis), Léontine van Meel (office-assistant) en Conny Yap (PR-medewerkster). Zij hebben zich op excellente wijze van hun taken gekweten. Grote dank van het bestuur gaat naar hen uit. Het zij herhaald: zonder hun onvermoeibare inzet en ondersteuning zouden de plannen van de stichting niet gerealiseerd kunnen worden

Werkruimte

De stichting heeft ook dit jaar weer/nog de beschikking gehad over een door de Gemeente Dordrecht gesubsidieerde werk- annex opslagruimte:

Energiehuis, ingang P
Noordendijk 148
3311 RR Dordrecht
tfn. +31 (078) 6144432

Naar het zich thans laat aanzien zal deze ruimte in juni 2010 ontruimd moeten worden in verband met de verbouwing van het Energiehuis. Het Energiehuis is voorzien om (zoals algemeen directeur van de sector cultuur van de Gemeente Dordrecht, Henk Kranendonk het verwoordde) uit te groeien een gezichtsbepalend podiumhuis voor Dordrecht en de Drechtsteden. De stichting is bij de plannen voor de verbouwing betrokken in de personen van Cilia Hogerzeil, Willem Raaijmakers en Lidwien Hupkens; zij behartigen daarbij de belangen van de stichting. Uitgangspunt is dat de stichting niet betrokken wenst te worden bij de exploitatie en het beheer van het Energiehuis. De oplevering van het nieuwe Energiehuis staat gepland voor 12 december 1012 (lees: 12/12/12).

Gedurende de verbouwing zal de stichting binnen het Energiehuis tijdelijk verhuizen naar de ruimte die in gebruik is geweest bij de Stichting Theatertribune. De zaken van de stichting die nu in het Energiehuis in opslag zijn, zullen tijdens de verbouwing tijdelijk elders moeten worden opgeslagen.

Producties

In het randprogramma van de opera *De Waterman* figureerden de documentaire **Schippersen** gemaakt door kinderen van de schippersinternaten De Singel in Dordrecht, Julia in Zwijndrecht en De Meerpaal in Capelle aan den IJssel over het leven van schipperskinderen aan boord van het schip van hun ouders en de workshops **Stemmen van nu** voor amateurzangers en -koren om gehoor en stem te krijgen voor hedendaags operarepertoire.

De première van de documentaire vond plaats op 4 maart in de Kunstkerk. Na inleidingen van Cilia Hogerzeil en Chai Locher (die de regie, montage en de begeleiding van de documentaire verzorgde) werd de documentaire vertoond voor een publiek van schipperskinderen en hun ouders en andere belangstellenden. Naar aanleiding van de vertoning is besloten de documentaire van ondertiteling te voorzien.

De workshops hebben als gevolg van lagere (dan begrote) bijdragen van de aangezochte fondsen een wat soberder uitvoering gekend. Desalniettemin waren de workshops zeer succesvol waarbij nog vermelding verdient dat de workshop op 7 maart werd bijgewoond door de hoofdsolisten van de *De Waterman*. De workshops werden geleid door Niels Kuijers, Cilia Hogerzeil en Caecilia Boschman

De opera **De Waterman** heeft op 16 april haar wereldpremière beleefd in het Energiehuis. De voorstellingen die verder plaatsvonden op 24 en 25 april en 1, 2, 8 en 9 mei werden voorafgegaan door inleidingen van Cilia Hogerzeil (over de opera zelf) en Kester Freriks – op 2 mei samen met Jan Siebelink – (over Van Schendel). De compositie voor de opera was van Hans Koolmees en het libretto van Erik-Ward Geerlings. De muzikale leiding was in handen van Jurjen Hempel en de regie in handen van Cilia Hogerzeil. Medewerking verleenden het Doelenensemble en als solisten onder meer Arnout Lems, Machteld Vennevertloo, Frédérique Klooster en Asa Olsson. Het licht werd verzorgd door Henk van der Geest, het decor door Herbert Janse en de kostuums door Ineke Vink.

De voorstelling werd gesponsord door de Gemeente Dordrecht, het Nederlands Fonds voor de Podiumkunsten+, de Drechtsteden, het Prins Bernard Cultuurfonds, het VSB fonds, het Elise Mathilde fonds, Intree Dordrecht, de Provincie Zuid-Holland, het SNS Reaal fonds, de Iona stichting, het Lira fonds en drukkerij RAD.

De voorstellingen werden goed bezocht en tweemaal waren de voorstellingen zelfs uitverkocht.

In de kranten verschenen lovende kritieken.

Zo viel in AD De Dordtenaar van zaterdag 18 april (Ger van der Tang) te lezen:

(...) Een fascinerende opera. Koolmees' muziek is kleurrijk en klankvol, soms uitgesproken lyrisch van toon. (...) Dan de zingende scène, Arnout Lems is een vocaal indrukwekkende en qua acteren krachtige, lenige maar kwetsbare Waterman. Machteld Vennevertloo is een innemende Marie, Frédérique Klooster een ontroerende jonge Maarten en later, diens zontje Jantje. En een fenomenaal zingende Ase Olsson vervult solo de partij van het koor, als in de Griekse tragedie. (...) Dat brengt mij op het libretto van Geerlings, die de spreektaal van het riviervolk van 200 jaar geleden construeerde tot een zingbare en, anders dan vaak wordt beweerd, ook uiterst verstaanbare tekst. (...) Leve de Nederlandse opera!

In NRC Handelsblad van maandag 20 april schreef Jochem Valkenburg onder de kop 'De Waterman' is Hollandse opera met prachtmuziek:

(...) Geerlings destilleerde (in zelfverzonnen dialect) een mooi en aangrijpend verhaal, dat prima materiaal biedt voor een opera. (...) Wat van "De Waterman" blijft, is vooral de muziek. Ook letterlijk want ze is – aan de oppervlakte – prima na te neurien. Componist Hans Koolmees (1959) voegde een juweeltje aan zijn oeuvre toe. (...) Mede door uitgekiend gebruik van het kleine instrumentale ensemble (in deze productie een uitstekend spelend Doelenensemble) blijft het klankbeeld transparant en aangenaam.

Er zijn prachtige aria's en duetten: tenor Arnout Lems (als Maarten) ontroert (...) en zingt één van de liefdevolste liefdesduetten ooit met zijn Marie (een stralende Machteld Vennevertloo). (...) De regie van Cilia Hogerzeil heeft dezelfde no-nonsense benadering waarmee zij op dezelfde locatie eerder Xenakis' "Oresteia" vormgaf.

Tijdens het evenement Dordrecht Ontdekdag op 26 september hebben Stella Bink-Kattevilder en Jan Stroeve in het Ketelhuis van het Energiehuis tijdens twee voorstellingen een improvisatie voor **Handwas en Oude Muziek** verzorgd. Het doel van deze dag was het promoten van de Dordtse binnenstad als historische en culturele binnenstad van de regio Drechtsteden voor "smaakmakers/sleutelfiguren" uit omliggende gemeenten. De reacties zowel over de voorstelling als over de locatie waren lovend.

Meerjarenplanning

I Op 24 januari 2010 staat **Bebek**, een concert met Turkse volksliederen in de Kunstkerk geprogrammeerd. Dit concert vormt een aanloop naar de operaproductie De Lege Wieg/Bos Besik later dat jaar. Hoofdpersoon is de Turkse zangeres Nurhan Uyar die een belangrijke rol speelt bij het tot stand komen van de opera, zowel op het gebied van de muziek als op het gebied van het verhaal.

Het concert zal bestaan uit een aantal Turkse volksliederen met hier en daar eenvoudige theatrale effecten en wordt uitgevoerd door Nurhan Uyar. Bijdragen zullen worden geleverd door het vocale ensemble van de opera. Professionele medewerking zal worden verleend door Annette Rogers en Jet van Helbergen, beiden afkomstig van Codarts (het Rotterdamse Conservatorium) en Wilbert Grootenboer en Jolanda de Heer (slagwerk).

Een aantal van de liederen uit de voorstelling zal worden verwerkt in de opera.

Het concert wordt gesponsord door de Gemeente Dordrecht, het Nederlands Fonds voor de Podiumkunsten+, het programma Cultuurparticipatie Drechtsteden, de Stichting Doen, de Iona stichting, het Lira fonds en het Prins Bernard Cultuurfonds.

II April/mei 2010: **De Lege Wieg/Bos Besik** in het Energiehuis, De grote operaproductie van de stichting in 2010. Het verhaal, dat gebaseerd is op een klassiek Turks volksverhaal, gaat over een jonge vrouw en een jonge man die tegen de zin van hun familie trouwen. De vrouw wordt nauwelijks geaccepteerd in haar nieuwe omgeving. Bovendien blijft zij kinderloos. Als de vrouw en de man na 10 jaar op magische wijze toch een kind krijgen verliezen zij het kind in een storm. Veranderd in een kleine witte vogel verschijnt het kind weer en vliegt het voor altijd met de ouders mee.

De taal van de opera is Nederlands met daarin verwerkt Turkse fragmenten (met Nederlandse boventiteling).

De muziek wordt gecomponeerd door Seung Ah-Oh en het libretto wordt verzorgd door Anne Vegter. Medewerking zal worden verleend door Nurhan Uyar en Jet van Helbergen, solisten van het VocaalLAB Nederland, een instrumentaal ensemble en een vocaal ensemble bestaande uit Turkse en Nederlandse amateurzangeressen. De muzikale leiding is in handen van Romain Bischoff en de regie in handen van Cilia Hogerzeil.

Sponsors zijn: de Gemeente Dordrecht, het Nederlands Fonds voor de Podiumkunsten+, het Prins Bernard Cultuurfonds, het SNS Reaal fonds, het Lira fonds, de provincie Zuid-Holland, de Drechtsteden, de Iona stichting, Dordrecht Marketing, het VSB fonds, de stichting Doen en drukkerij RAD.

III Najaar 2010: de **Tranen van Bach**. Een muziektheater/dansvoorstelling voor danser, zangeres en oratoriumkoor tijdens het Biesfestival op locatie in de Biesbosch en tijdens het Bachfestival in de Grote Kerk van Dordrecht, beide in de maand september. Bach verloor zijn ouders toen hij 10 jaar werd. Zelf kreeg hij 20 kinderen van wie hij er 10 heeft moeten begraven. Hoe verhoudt de gestileerde abstractie in het werk van Bach zich tot zijn 10 overleden kinderen?

Voorstelling op basis van improvisatie met en op muziek van Bach met een klassiek slotakkoord. Regie: Cilia Hogerzeil en choreografie: Jan Stroeve.

IV Najaar 2011: **Sinterklaas komt uit Turkije** (werktitel). Oorspronkelijk was deze voorstelling voorzien voor het najaar van 2010. Hoewel de voorbereidingen al in een vergevorderd stadium waren moest in goed overleg met alle betrokkenen besloten worden de voorstelling een jaar uit te stellen. Het bleek voor de stichting niet mogelijk twee (grote) producties in een kalenderjaar te realiseren in verband met de daarmee gemoeide menskracht en fondsenwerving.

De goedheiligman als middelpunt van een muziektheatervoorstelling (voor mensen vanaf zes jaar). Met muziek van Evrim Demirel (Sinterklaas Suite) en Benjamin Britten (Saint Nicolas Cantata) samengesmeed tot één voorstelling. Uitgevoerd door koor, kinderkoor en tenor. Een coproductie met Sinfonia Rotterdam en de Laurenschorus. Muzikale leiding Wiecher Mandemaker en regie Cilia Hogerzeil.

De productie zal opgevoerd worden in verschillende kerken in den lande waaronder de Laurenskerk.

V 2012: **Saar**, een pelgrimsopera waarin symbolen uit de drie grote schriftreligies door jonge volwassenen (die op pelgrimspad gaan) worden onderzocht op zeggingskracht en nietszeggendheid. Saar is de naam van één van de aartsmoeders in Jodendom, Christendom en de Islam. Het verlangen naar een grotere dimensie is een thema dat voor alle leeftijden en culturen veelzeggend is.

In samenwerking met het VocaalLAB. Muzikale leiding: Romain Bischoff, regie: Cilia Hogerzeil
Deze kleine zaalproductie wordt een reisvoorstelling waarbij gedacht wordt aan minimaal acht voorstellingen.

VI 2012: **Bach Vervolgd** (werktitel), een coproductie met het Bachfestival. Voor kwartet en danser.

VII 2013: **Psalmen. Heimwee met uitzicht**. Een dans- en muziektheatervoorstelling met de Psalmensymfonie van Strawinsky en nieuwe geschreven psalmen/composities van grootouders die al lange tijd in Nederland leven maar hun land van oorsprong niet kunnen vergeten. Met o.a. medewerking van het Laurens Bach Collegium onder leiding van Wiecher Mandemaker. Regie: Cilia Hogerzeil.

Voor een nadere toelichting op de hiervoor genoemde producties wordt korthedshalve verwezen naar de nieuwsbrieven aan de donateurs en de website van de stichting (www.hldiep.nl). Vanzelfsprekend moeten met betrekking tot het daadwerkelijk tot stand komen van deze producties, zeker voor zover ze in de verdere toekomst gelegen zijn, de gebruikelijke voorbehouden worden gemaakt.

Donateurs

Dit jaar werden aan de donateurs rond de jaarwisseling 2008/2009 een Nieuwjaarskaart (met een foto van De Waterman) en in het najaar een Nieuwsbrief toegezonden. Daarnaast kunnen de donateurs van de activiteiten van de stichting kennis nemen door de website (www.hldiep.nl) te raadplegen.

Het aantal donateurs beweegt zich stabiel rond de 150.

De (reacties van de) donateurs en hun financiële bijdragen blijven een onuitputtelijke bron van inspiratie voor het bestuur en de medewerkers.

Sponsors

Het bestuur blijft zich inzetten (daarbij gesteund door twee nieuwe bestuursleden; zie het onderdeel Bestuur van dit verslag) om nieuwe inkomstenbronnen aan te boren. Overigens moge duidelijk zijn dat het in tijden van kredietcrisis het niet eenvoudig is nieuwe sponsors te werven.

Culturele ontwikkelingen

Ook in dit verslagjaar heeft Cilia Hogerzeil namens de stichting zitting gehad in de **Stichting Platform Dordtse Theatremakers**. Deze stichting dient als basis voor samenwerking tussen de verschillende professionele Dordtse podiumkunstenaren.

Dit jaar heeft in tegenstelling tot eerdere jaren geen gezamenlijke presentatie de Dordtse podiumkunstenaren plaatsgevonden

Contacten met derden

Het bestuur gaat onverdroten door met aandacht te vragen voor de activiteiten van de stichting teneinde de stichting (nog meer) bekendheid te geven en het relatiernetwerk (verder) te vergroten.

Hier dient verder nog slechts vermeld te worden dat de zakelijk leidster, Lidwien Hupkens op uitnodiging van het SNS Reaal fonds de voorstelling “*Varese 360°*” in het kader van het Holland Festival heeft bijgewoond.